

DREMPEL 6

De Vraag Achter Elk Antwoord

Een groot deel van mijn leven heb ik antwoorden nagejaagd.

Zoals bijna iedereen doet.

Ik wilde weten wat de juiste beslissing was.

Wat de beste weg was.

Wat de betekenis was van wat ik aan het beleven was.

Ik wilde helderheid.

Richting.

Bevestiging.

Ik geloofde dat volwassenheid bestond uit het opstapelen van antwoorden.

Hoe meer tijd verstreek, hoe beter ik de werking ervan zou moeten begrijpen.

Hoe meer ervaring ik zou opstapelen, hoe minder twijfels ik zou hebben.

Het was een elegante theorie.

Het probleem was dat het leven haar volledig leek te negeren.

De jaren verstreken.

De ervaring groeide.

De verantwoordelijkheden namen toe.

En toch verminderden de vragen niet.

Integendeel.

Ze werden dieper.

Complexer.

Moeilijker.

Het was een ontwrichtende ontdekking.

Als jongen stelde ik me de volwassenen voor
als mensen die het hadden begrepen.

Toen werd ik volwassen.

En ik ontdekte dat velen van ons
eenvoudigweg hadden geleerd met de
onzekerheid te leven.

Dat is niet hetzelfde.

Er bestaat een enorm verschil tussen weten
en doorgaan.

Velen gaan door.

Weinigen weten echt.

Ik herinner me een periode waarin ik overal
antwoorden zocht.

In de boeken.

In de organisaties.

In de reizen.

In de meest ervaren mensen.

In de spiritualiteit.

In de rationaliteit.

In de cijfers.

Ik geloofde dat er ergens een verklaring bestond die in staat was alles te ordenen.

Een formule.

Een sleutel.

Een systeem.

Maar elke keer dat ik dacht haar gevonden te hebben, kwam er een nieuwe ervaring die haar in twijfel trok.

In het begin was het frustrerend.

Toen werd het interessant.

Ten slotte werd het bevrijdend.

Want ik begreep iets.

De antwoorden hebben een kort leven.

De juiste vragen hebben een lang leven.

Zeer lang.

Sommige vergezellen ons decennialang.

Wie ben ik?

Wat telt er echt?

Wat betekent liefhebben?

Waarvoor is het de moeite waard te lijden?

Wat blijft er over wanneer alles verandert?

Het zijn geen vragen om op te lossen.

Het zijn vragen om te bewonen.

Het verschil is wezenlijk.

Een antwoord sluit.

Een vraag opent.

En het leven, in wezen, verkiest de openingen.

Elke keer dat ik een nieuwe ervaring
doorstond, merkte ik dat de waarde niet
zozeer in de bereikte conclusie lag.

Ze lag in de vraag die zij had voortgebracht.

Een verlies brengt een vraag voort.

Een liefde brengt een vraag voort.

Een ziekte brengt een vraag voort.

Een overwinning brengt een vraag voort.

Zelfs het succes brengt een vraag voort.

Vaak veel moeilijker dan de mislukking.

Want na iets verkregen te hebben, dient zich
een onverwachte vraag aan:

"En nu?"

Jarenlang had ik geloofd dat de zin der dingen
verborgen lag in de antwoorden.

Toen begon ik een merkwaardige samenloop
op te merken.

De interessantste mensen die ik ontmoette
waren ook de minst zekere.

Ze waren niet besluiteloos.

Ze waren open.

Ze begrepen dat de werkelijkheid
uitgestrekter is dan hun eigen overtuigingen.

Complexer dan hun eigen schema's.

Rijker dan hun eigen conclusies.

Daarom bleven ze vragen stellen.

Niet uit zwakte.

Uit intelligentie.

De authentieke intelligentie bestaat niet uit
het bezitten van veel antwoorden.

Ze bestaat uit het herkennen welke vragen
het nog waard zijn gesteld te worden.

In de loop van mijn leven heb ik verschillende
landen bezocht.

Verschillende culturen.

Verschillende religies.

Verschillende systemen.

Elke plaats bezat verschillende antwoorden.

En toch waren de fundamentele vragen bijna
altijd identiek.

Hoe te leven.

Hoe lief te hebben.

Hoe de dood tegemoet te treden.

Hoe met de tijd te leven.

Hoe een betekenis te vinden.

Dit trof me diep.

Want het toonde iets universeels.

De beschavingen veranderen van taal.

De essentiële vragen niet.

Misschien is het juist hierom dat de literatuur overleeft.

Omdat ze geen oplossingen biedt.

Ze biedt verkenningen.

Een roman dient niet om het leven op te lossen.

Hij dient om een vraag te verlichten.

En een goede vraag kan een mens jarenlang vergezellen.

Beter dan veel antwoorden.

Ik herinner me een dag waarop ik nadacht over alle zekerheden die ik had losgelaten.

Ze waren talrijk.

Vele hadden lange perioden van mijn bestaan geregeerd.

Sommige waren nuttig geweest.

Andere minder.

Maar alle hadden plaatsgemaakt voor iets rijpers.

Het besef dat de werkelijkheid geen rechtbank is.

Het is een gesprek.

Een oneindig gesprek tussen wat we weten en wat we niet weten.

Tussen wat we begrijpen en wat ons ontgaat.

Tussen wat we zijn geweest en wat we aan het worden zijn.

Vanaf dat moment hield ik op de twijfels als vijanden te behandelen.

Ik begon ze als reisgenoten te beschouwen.

Niet alle twijfels verdienen aandacht.

Sommige zijn ruis.

Sommige zijn angst.

Sommige zijn eenvoudige verwarring.

Maar er zijn andere.

Dieper.

Stiller.

Oprechter.

Die welke blijven terugkeren.

Die welke jaar na jaar op de deur van het
bewustzijn kloppen.

Die welke vragen om gehoord te worden.

Ik heb geleerd ze te respecteren.

Want vaak bewaren ze iets belangrijks.

Een transformatie.

Een waarheid.

Een richting.

Een deel van ons dat nog onverkend is.

Terugkijkend ben ik niet meer onder de indruk
van de mensen die overal een antwoord op
hebben.

Ik ben meer geïnteresseerd in degenen die
een authentieke vraag weten te stellen.

Want een antwoord kan uitgeput raken.

Een vraag kan een heel leven voortbrengen.

Misschien is dit een van de kostbaarste lessen
die de tijd me heeft nagelaten.

Zoek niet alleen het antwoord.

Zoek de vraag die het heeft voortgebracht.

Want achter elke betekenisvolle overtuiging.

Achter elke werkelijke verandering.

Achter elke belangrijke keuze.

Achter elk verhaal dat het waard is verteld te worden.

Bestaat er altijd een onzichtbare vraag.

En daar begint de reis.

Lang voor het antwoord.